

NENADOKNADIVA PRAZINA HRVATSKOM KULTURNOM Otišao je dobar duh hrvatske

Akademik Tonko Maroević bio je profinjen pjesnik, vrsni povjesničar umjetnosti, kompetentni književni znanstvenik, iznimni prevoditelj s više stranih jezika, jedan od rijetkih istinskih polihistora, renesansni 'univerzalni čovjek' u suvremenoj hrvatskoj kulturi", istaknula ministrica kulture i medija Nina Obuljen Koržinek • Tonko Maroević bio je jedan od najvećih hrvatskih intelektualaca koji je Matici hrvatskoj, kao i cijelom hrvatskom društvu, dao jedan od najvećih pojedinačnih doprinosa hrvatskoj kulturi, naglašava se riječima sućuti Matice hrvatske

ZAGREB - Hrvatski književnik, povjesničar umjetnosti i publicist, akademik Tonko Maroević umro je iznenada u utorak poslijepodne u svom domu u Starom Gradu na otoku Hvaru.

Tonko Maroević je rođen u Splitu 1941., a podrijetlom je iz Staroga Grada na Hvaru. Diplomirao je komparativnu književnost i povijest umjetnosti te doktorirao temom Likovna umjetnost u hrvatskoj književnosti od moderne do danas. Bio je znanstveni savjetnik na Institutu za povijest umjetnosti i profesor katedre povijesti umjetnosti Filozofskog fakulteta u Zagrebu. Redoviti član HAZU-a i potpredsjednik Matice hrvatske. Bio je pjesnik, esejist, prevoditelj, ponajviše s talijanskoga jezika te istraživač suvremene hrvatske umjetnosti.

Trajni doprinosi

Dobitnik je nagrada Poeta oliveatus na manifestaciji Croatia rediviva: Ca, Kaj, Što - baštinski dani (1997.), "Tin Ujević", za zbirku pjesama "Trag roga ne bez vruga" (1988.) te Plaketa "Dobro jutro, more", s pjesničkih susreta u Podstrani (2011.).

Javio se zbirka pjesama u prozi "Primjeri" (1965.) i "Slijepo oko" (1969.) u okviru generacijske "razlogovske" poetike. Kao književni kritičar sustavno prati suvremeno hrvatsko pjesništvo, a bavi se i starijom hrvatskom književnošću te talijanističkom problematikom; eseje, kritike i prikaze skupio je u više knjiga ("Dike ter hvaljenja", 1986; "Zrcalo adrijansko: obilježja hrvatsko-talijanskog jezičnog dijaloga", 1989; "Klik!: trenutačni snimci hrvatskog pjesništva", 1998; "Pohvala pokudi", 1998; "Družba da mi je: domaći književni portreti", 2008; "Skladište mješte sklada", 2010).

Sastavio je antologije hrvatskog pjesništva 1971.- 95. "Uskličnici" (1996.) i 1996.- 2019. "Svjetla-

ci" (2019.) te antologije katalonskoga pjesništva "Bikova koža" (1987.) i "Riječi za jedan lapidarij" (2018.). Istraživao je suvremenu hrvatsku likovnu umjetnost. Objavljivao je likovne kritike i rasprave u stručnim časopisima i novinama. Autor je i više monografija o hrvatskim umjetnicima.

Za svoje trajne doprinose hrvatskoj kulturi nagrađen je i brojnim priznanjima i nagradama, uključujući i Nagradu "Vladimir Nazor" za životno djelo.

Izniman čovjek

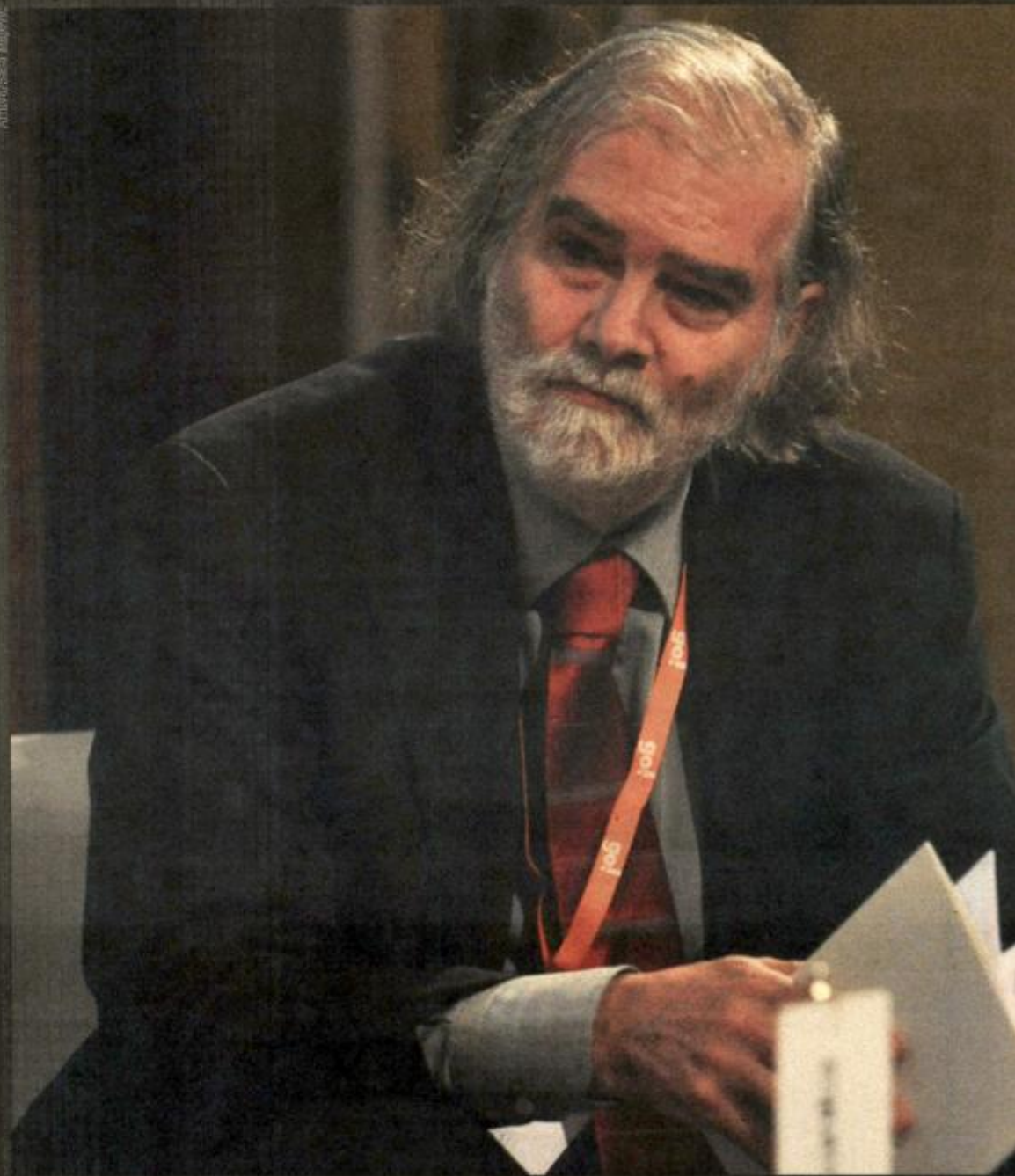
U povodu iznenadne smrti Tonka Maroevića, izraze sućuti uputila je i ministrica kulture i medija Nina Obuljen Koržinek, istaknuvši da odlazak cijenjenog pjesnika, povjesničara i prevoditelja ostavlja nenadoknadivu prazninu u hrvatskom kulturnom životu.

"S tugom u srcu i dubokom nevjericom primila sam vijest o iznenadnom odlasku akademika Tonka Maroevića, profinjenoga pjesnika, vrsnoga povjesničara umjetnosti, kompetentnog

“ Akademika Maroevića pamtit ćemo kao iznimnoga čovjeka i prijatelja, intelektualca nesvakidašnje radne energije koji se velikim opusom i istančanošću svoga izričaja, a ponajprije svojom izuzetnom ljudskom veličinom, zauvijek upisao u hrvatsku kulturnu povijest”

Nina Obuljen Koržinek, ministrica kulture i medija

književnog znanstvenika, iznimnog prevoditelja s više stranih jezika, jednoga od rijetkih istinskih polihistora, renesansnog 'univerzalnog čovjeka' u suvremenoj hrvatskoj kulturi", ističe se u ministričinom izjavi objavljenom na mrežnim stranicama

Antonio Šestan / Miroslav

ministarstva. "Vrstan govornik čiji će nam blistavi javni nastupi na likovnim izložbama i promocijama književnih dijela ostati u trajnom pamćenju, Maroević je iza sebe ostavio neizmjereno bogat književni i znanstveni opus koji ostaje sačuvan u brojnim ti-

skanim knjigama i drugim publikacijama", napominje ministrica.

"No, ono najvažnije što je Tonko Maroević ostavio iza sebe jest ljudska povezanost s mnogim prijateljima i kolegama, s brojnim studentima u kojima je zapalio iskru ljubavi prema književnosti i likovnim umjetnostima, s brojnim ljudima kojima je pomagao svojim primjerom, svojim djelima i svojim riječima", dodaje ona.

"Akademika Maroevića pamtit ćemo kao iznimnoga čovjeka i prijatelja, intelektualca nesvakidašnje radne energije koji se velikim opusom i istančanošću svoga izričaja, a ponajprije svojom izuzetnom ljudskom veličinom, zauvijek upisao u hrvatsku kul-

turnu povijest", istaknula je ministrica Obuljen Koržinek.

Tonko Maroević bio je jedan od najvećih hrvatskih intelektualaca koji je Matici hrvatskoj, kao i cijelom hrvatskom društvu, dao jedan od najvećih pojedinačnih doprinosa hrvatskoj kulturi, riječi su iz sućuti Matice hrvatske u povodu smrti akademika Maroevića.

"Izgubili smo čovjeka koji je Matici hrvatskoj od obnove rada 1989/90., kao i cijelom hrvatskom društvu, dao jedan od najvećih pojedinačnih doprinosa hrvatskoj kulturi. Više dužnosti u upravnim tijelima u prošla tri desetljeća obavljao je čak i kada dužnosničke obveze nisu pripadale djelokrugu njemu bliskih i dragih pitanja umjetnosti, žalom koji je cijela Matica hrvatska pre-

TINA U M ŽIVOTU ke kulture

Veliki Čovjek i intelektualac otišao (ne)načitan

Tonko Maroević. Posebna osoba, jednostavna, tako pristupačna, velika, a skromna u svojoj veličini, znanju, talentu, umijeću.

Svaki susret s njim na Sajmu, svaki program gdje bi sudjelovao kao gost bio je toliko zanimljiv, toliko toga se moglo naučiti, a sve je bilo predstavljeno na tako razumljiv, jasan način, što je odlika samo velikih.

Živo se sjećam tog studenog 2013., kada mi je njegova supruga Iva Grgić Maroević bila mentorica za poslijediplomski specijalistički studij prevodenja. Sjećam se njihovog zagrebačkog stana te kasnoje-senje večeri, kada me pozvala na konzultacije. Stan prepun knjiga. "I to nije sve, ovo što vidite, ima još puno knjiga i drugdje, nemojte pomisliti da je ovo sve", kazao je Maroević ponavljajući, kao što je već rekao više puta, da nikada nije volio moderna sredstva komuniciranja, računala, da voli dobivati "običnu" poštu i da tko ga traži će ga već prije ili kasnije naći i bez svih tih raznih mreža. Doimao se tako sretnim, među knjigama.

Uvijek ugodan i prijatan, Maroević je prilikom jednog sajamskog programa kazao da kada je radio kao lektor u Italiji, nikada se nije vraćao bez punog kofera knjiga, a da je do mnoštva knjiga došao i kao recenzent te član raznih komisija za izdavaštvo.

Zanimljive su, i danas itekako znakovite njegove riječi s tematske cjeline pulskog Sajma iz 2014. "Književnost kao prisjećanje". Za sebe je Maroević tada rekao da je "isfrustrirani čitatelj" u smislu da nije pročitao sve ono što bi želio jer jednostavno ne stigne, i da bi na njegovoj nadgrobnoj ploči trebalo pisati "umro nenačitan".

S toliko je ljubavi uvijek govorio o knjigama, ali i o prijevodima, ističući njihovu važnost, posebnost, posebice onih književnih koji su i više od samoga prijevoda. U svim segmentima javnoga života vidio bi poveznicu s kulturom, knjigama, pa čak i korelacije između nogometa i kulture.

Vanesa BEGIĆ

poznavala, voljela i cijenila", navode u Matici hrvatskoj.

Kao "dobri duh hrvatske kulture", kako je za njega rekao pjesnik Krešimir Bagić, Maroević je više desetljeća aktivno sudjelovao u radu Matice hrvatske, njezina Nakladnoga zavoda i ogranaka kao autor, urednik, prevoditelj, priređivač i predstavljatelj knjižnih

i periodičkih izdanja, kao organizator i promotor Matičina galerijskoga programa, naposljetku i kao Matičin dužnosnik, ističe se uz ostalo u sućuti Matice hrvatske.

Posljednji ispraćaj Tonka Maroevića bit će u petak, 14. kolovoza, na gradskom groblju u Starom Gradu na Hvaru. (Hina)